

Projekt

z dnia 12 września 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ŻAGAŃ**

z dnia 2025 r.

w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim w 2025 roku.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) oraz art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim w 2025 roku, w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żagań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

§ 4. Traci moc Uchwała nr XII/134/2025 Rady Miasta Żagań z dnia 25 marca 2025r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim w 2025 roku.

Przewodniczący Rady Miasta

RADCA PRAWNY

Dittrich Popławska
Gabriela Dittrich-Popławska

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Żagań

z dnia.....2025 r.

**PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA
BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY ŻAGAŃ O STATUSIE MIEJSKIM W 2025 ROKU**

**Rozdział 1.
Postanowienia ogólne**

§ 1. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:

- 1) Gminie, należy przez to rozumieć Gminę Żagań o statusie miejskim;
- 2) Urzędzie, należy przez to rozumieć Urząd Miasta Żagań;
- 3) Wydziale, należy przez to rozumieć Wydział Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Żagań;
- 4) Biurze Ochrony Zwierząt, należy przez to rozumieć Biuro Ochrony Zwierząt Urzędu Miasta Żagań;
- 5) Straży Miejskiej, należy rozumieć Straż Miejską w Żaganiu;
- 6) Schronisku – należy przez to rozumieć Schronisko "PSIE TULISKO,, dla bezdomnych psów prowadzone przez Gminę Żagań o statusie miejskim zlokalizowane przy ul. Bolesława Chrobrego 44;
- 7) Ośrodek – należy przez to rozumieć ośrodek opiekuńczy dla bezdomnych kotów prowadzony przez Stowarzyszenie Zwykłe Koci Azyl zlokalizowane przy ul. Rybackiej 39 (Koci Azyl);
- 8) Społecznym opiekunie kotów – osoba, która złożyła w Urzędzie Miasta Żagań deklarację, o której mowa w § 5 ust. 4.
- 9) Zwierzętach bezdomnych, należy przez to rozumieć zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały;
- 10) Zwierzętach gospodarskich, należy przez to rozumieć zwierzęta gospodarskie w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;
- 11) Zwierzętach wolno żyjących (dzikich), należy przez to rozumieć zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka;
- 12) Programie, należy przez to rozumieć „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim w 2025 roku”.

**Rozdział 2.
Cele i ogólne założenia Programu**

§ 2. Celem programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy.

§ 3. Realizację działań w zakresie przeciwdziałania bezdomności zwierząt prowadzą przy wzajemnej współpracy:

- 1) Wydział poprzez pełnienie funkcji koordynatora działań dotyczących całości zapisów programu;
- 2) Biuro Ochrony Zwierząt jako organ realizujący postanowienia niniejszej uchwały oraz kierujący schroniskiem;
- 3) Schronisko zapewniające:
 - a) właściwe warunki egzystencji, zgodne z potrzebami gatunku, rasy, płci i wieku,
 - b) przyjmowanie i przetrzymywanie zagubionych, zabłąkanych, porzuconych lub z innych przyczyn bezdomnych psów z terenu gminy,

- c) opiekę weterynaryjną,
 - d) pielęgnację i profilaktykę w zapobieganiu chorobom zakaźnym psów,
 - e) żywienie i optymalne warunki bytowe,
 - f) personel do bezpośredniej obsługi psów;
- 4) Ośrodek zapewniający:
- a) właściwe warunki egzystencji, zgodne z potrzebami gatunku, rasy, płci i wieku,
 - b) przyjmowanie i przetrzymywanie zagubionych, zabłąkanych, porzuconych lub z innych przyczyn bezdomnych kotów z terenu gminy,
 - c) opiekę weterynaryjną,
 - d) pielęgnację i profilaktykę w zapobieganiu chorobom zakaźnym kotów,
 - e) żywienie i optymalne warunki bytowe,
 - f) personel do bezpośredniej obsługi kotów;
- 5) Placówki oświatowe (szkoły podstawowe, przedszkola miejskie), poprzez aktywne uczestniczenie w działaniach informacyjnych i edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 6) Straż Miejska prowadząca działania związane z odławianiem i transportem zwierząt;
- 7) Powiatowy Lekarz Weterynarii w Żaganiu.

Rozdział 3.

Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie.

§ 5. 1. Koty wolno żyjące nie są zwierzętami bezdomnymi, w związku z tym, nie wolno ich wyłapywać, wywozić (wyjątkiem jest wyłapywanie w celu przeprowadzenia kastracji lub sterylizacji), ani utrudniać im bytowania w danym miejscu.

2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie realizowana jest poprzez:

- 1) przyjmowanie zgłoszeń o miejscach, w których przebywają koty wolno żyjące, liczenie i kontrolowanie populacji poprzez sukcesywne poddawanie ich sterylizacji i kastracji przez Biuro Ochrony Zwierząt, współdziałające z mieszkańcami oraz społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących pod nr tel. 684771038.
- 2) zapewnienie miejsca schronienia poprzez lokalizowanie budek bytowych.
- 3) dokarmianie kotów prowadzone przez pracowników Biura Ochrony Zwierząt we współpracy ze społecznymi opiekunami karmą zakupioną przez Gminę oraz wystawianie wody, na terenie ich przebywania. Rodzaj karmy dostosowuje się do pory roku, w zimie karma sucha a latem karma mokra, podawana z częstotliwością 1 raz na dobę.
- 4) opieka nad chorymi lub rannymi wolno żyjącymi kotami odbywać się będzie na zgłoszenie społecznych opiekunów, przez lekarza weterynarii Panią Kamilę Mikurendę prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Gabinet Weterynaryjny KAMWET, za pośrednictwem Biura Ochrony Zwierząt.
- 5) zgłoszeń należy dokonywać pod numerem tel. 68 477 10 38, a w weekendy, poza godzinami pracy i w dni wolne od pracy pod numerem alarmowym Straży Miejskiej 532 333 412.
- 6) sterylizacja lub kastracja wolno żyjących kotów, realizowana będzie przez lekarza weterynarii Panią Kamilę Mikurendę prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Gabinet Weterynaryjny KAMWET, na zgłoszenie społecznych opiekunów, za pośrednictwem Biura Ochrony Zwierząt.
- 7) zgłoszeń należy dokonywać pod numerem tel. 68 477 10 38, a w weekendy, poza godzinami pracy i w dni wolne od pracy pod numerem alarmowym Straży Miejskiej 532 333 412.
- 8) prowadzenie rejestru społecznych opiekunów kotów wolno żyjących oraz rejestru miejsc bytowania kotów wolno żyjących-rejestr prowadzi Biuro Ochrony Zwierząt na bieżąco go aktualizując.
- 9) zapewnienie opieki po zabiegu sterylizacji bądź kastracji kotów przez okres niezbędny do rehabilitacji zwierzęcia;
- 10) wypuszczenie po okresie rehabilitacji zwierząt po zabiegu do miejsc, z których zostały zabrane.

3. Dokarmianie kotów realizowane będzie przez Ośrodek przy udziale społecznych opiekunów kotów wyłącznie w razie trudnych warunków atmosferycznych, w szczególności w okresie zimowym.

4. Osoby chcące zostać społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących zobowiązane są do zgłoszenia się do Biura Ochrony Zwierząt celem podpisania deklaracji, w której zobowiąże się m. in. do wskazania grupy kotów wolno żyjących, które zamierza objąć opieką, dokarmiania, wystawiania świeżej wody do picia przez cały rok, sprzątania miejsc dokarmiania oraz informowania Biura Ochrony Zwierząt o przypadkach stwierdzenia choroby u kota czy też dojścia nowego do dokarmianej grupy. W miarę możliwości, społeczny opiekun zobowiąże się do wyłapywania kotów, we współpracy z Biurem Ochrony Zwierząt, celem poddania ich kastracji oraz wymagany zabiegom weterynaryjnym, jak również opieki w okresie rekonwalescencji do czasu, kiedy możliwe będzie wypuszczenie ich w miejsca w których dotychczas przebywały.

5. Gmina prowadzi kampanię informacyjną wśród mieszkańców i społecznych opiekunów, za pośrednictwem mediów społecznościowych i strony internetowej miasta, o konieczności zapewniania kotom wolno żyjącym schronienia, w szczególności w okresie zimy, poprzez udostępnianie piwnic i budynków oraz budek bytowych. Dostępność miejsc nadzorowane jest przez Biuro Ochrony Zwierząt.

Rozdział 4.

Odlawianie bezdomnych zwierząt

§ 6. 1. Bezdomność zwierząt jest eliminowana poprzez wyłapywanie bezdomnych psów i kotów oraz zwierząt gospodarskich blakających się bez właściciela.

2. Odlawianie bezdomnych zwierząt gmina realizuje poprzez wyłapywanie w miarę potrzeb przez Straż Miejską oraz społecznych opiekunów kotów i wolontariuszy schroniska i ośrodka.

3. Zgłoszenia mieszkańców gminy dotyczące konieczności odłowienia zwierząt, przyjmowane są przez Biuro Ochrony Zwierząt osobiście lub telefonicznie pod numerem tel. 68 477 10 38, a w weekendy, poza godzinami pracy i w dni wolne od pracy pod numerem alarmowym Straży Miejskiej 532 333 412.

4. Używane przy wyłapywaniu zwierząt bezdomnych urządzenia i środki nie mogą stwarzać zagrożenia dla ich życia i zdrowia, ani zadawać im cierpienia.

5. Bezpośrednio po wyłapaniu zwierzęcia, wyłapujący zwierzęta bezdomne sprawdza czy zwierzę jest oznakowane, w przypadku zwierząt domowych również w zakresie trwałego oznakowania mikrochipem. W przypadku zwierząt oznakowanych, Gmina dokona sprawdzenia dotychczasowego właściciela w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, natomiast w przypadku nieoznakowanych dokona zgłoszenia powiatowemu lekarzowi weterynarii.

6. Wyłapanym zwierzętom zostanie zapewnione miejsce w Schronisku, Ośrodku lub wskazanym w § 10 gospodarstwie rolnym. Transport zwierząt organizuje Straż Miejska.

Rozdział 5.

Obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt

§ 7. W celu ograniczenia populacji bezdomnych psów i kotów prowadzona będzie obligatoryjna sterylizacja lub kastracja zwierząt przebywających w Schronisku i Ośrodku (z wyjątkiem zwierząt, u których istnieją przeciwwskazania do wykonywania tych zabiegów z uwagi na stan ich zdrowia lub wiek). Zadanie to realizowane będzie przez lekarza weterynarii, z którym Burmistrz Miasta Żagań zawarł stosowną umowę: tj. Panią Kamilę Mikurę prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Gabinet Weterynaryjny KAMWET.

Rozdział 6.

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

§ 8. Działania w zakresie poszukiwania nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizują:

- 1) Schronisko oraz Ośrodek poprzez prowadzenie działań zmierzających do pozyskania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania;
- 2) Biuro Ochrony Zwierząt poprzez prowadzenie działań zmierzających do pozyskania nowych właścicieli zwierząt przebywających w schronisku, m.in. poprzez umieszczanie ogłoszeń o adopcji zwierząt na stronie internetowej gminy.

Rozdział 7.

Usypianie ślepych miotów

§ 9. Usypianie ślepych miotów zwierząt realizuje lekarz weterynarii Pani Kamila Mikurenda prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Gabinet Weterynaryjny KAMWET.

Rozdział 8.

Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich

§ 10. Na gospodarstwo rolne, w celu konieczności zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich wskazuje się gospodarstwo rolne, znajdujące się w miejscowości Bożnów nr 105, które jest zobowiązane do zapewnienia warunków do przyjęcia zwierząt gospodarskich, m.in. w zakresie schronienia, wyżywienia i opieki weterynaryjnej.

Rozdział 9.

Edukacja w zakresie ochrony zwierząt

§ 11. Edukacja mieszkańców gminy w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt realizowana jest poprzez:

- 1) Zachęcanie pedagogów w szkołach i przedszkolach z terenu gminy do włączenia treści programowych w dziedzinie ochrony środowiska, zagadnień związanych z humanitarnym traktowaniem zwierząt domowych i gospodarskich oraz standardami opieki nad zwierzętami, potrzebą ograniczania liczby zwierząt poprzez sterylizację i kastrację;
- 2) Współpraca z istniejącymi organizacjami pozarządowymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz tworzenie korzystnych warunków do aktywizacji mieszkańców gminy w ramach działalności w tego typu organizacjach;
- 3) Udzielenie pomocy (rzeczowej, finansowej lub merytorycznej) przy organizowaniu konkursów, akcji, prelekcji dla dzieci i młodzieży z terenu gminy na temat humanitarnego traktowania zwierząt i zapobiegania ich bezdomności, we współpracy z zainteresowanymi organizacjami pozarządowymi i instytucjami;
- 4) Propagowanie adopcji zwierząt;
- 5) Prowadzenie akcji zachęcającej właścicieli psów i kotów do wykonywania zabiegów sterylizacji i kastracji.

Powyższe działania prowadzone będą przez Wydział Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego oraz Biuro Ochrony Zwierząt.

Rozdział 10.

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych lub dzikich zwierząt oraz w sytuacjach zagrażających życiu lub sprawiających cierpienie bezdomnych zwierząt znalezionych poza drogami

§ 12. 1. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt realizowane będzie przez lekarza weterynarii Panią Kamilę Mikurendę prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Gabinet Weterynaryjny KAMWET oraz Pana Janusza Lewandowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Janusz Lewandowski Firma Wielobranżowa EKOLOG.

2. W przypadku konieczności konsultacji specjalistycznych dla zdarzeń, o których mowa w ust. 1 oraz w razie niedostępności gabinetów weterynaryjnych wskazanych w niniejszym programie dopuszcza się skorzystanie z innych dostępnych miejsc zajmujących się leczeniem zwierząt.

3. W celu poinformowania o zdarzeniu i potrzebie pomocy zwierzęciu należy skontaktować się telefonicznie z Biurem Ochrony Zwierząt lub Strażą Miejską osobiście lub telefonicznie pod numerem tel. 68 477 10 38, a w weekendy, poza godzinami pracy i w dni wolne od pracy pod numerem alarmowym Straży Miejskiej 532 333 412.

4. W przypadku zgłoszenia do Straży Miejskiej Dyżurny SM przekazuje jednocześnie informację do Biura Ochrony Zwierząt.

Rozdział 11.

Plan sterylizacji lub kastracji oraz elektroniczne znakowanie (czipowanie) psów i kotów właścicielskich

§ 13. 1. Ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt następować będzie poprzez obowiązkową sterylizację i kastrację zwierząt z terenu Gminy Żagań o statusie miejskim trafiających do Schroniska. 2. Urząd Miasta Żagań będzie prowadził akcje zachęcające właścicieli psów i kotów do wykonywania zabiegów sterylizacji i kastracji poprzez:

- 1) prowadzenie planu sterylizacji lub kastracji zakładającego sterylizację lub kastrację psów i kotów posiadających właścicieli zamieszkałych na terenie Gminy;
- 2) pokrywanie przez Gminę 50% kosztów zabiegu sterylizacji lub kastracji. Pozostałe koszty związane z poddaniem zwierzęcia zabiegowi, w tym koszty związane z zapewnieniem opieki w okresie rekonwalescencji zwierzęcia ponosi właściciel;
- 3) zastrzega się, że skorzysta z dofinansowania do zabiegu sterylizacji lub kastracji można maksymalnie 1 raz w roku. Właściciel zwierzęcia, które ma zostać poddane sterylizacji lub kastracji, składa do Urzędu Miasta Żagań wniosek. Wnioski są rozpatrywane w kolejności wpływu. Pozytywne rozpatrzenie wniosku następuje poprzez potwierdzenie złożonego wniosku podpisem przez przedstawiciela Gminy Żagań o statusie miejskim.

§ 14. Elektroniczne znakowanie (czipowanie) psów Gmina realizowała będzie poprzez wprowadzenie mechanizmów finansowych zachęcających właścicieli do wykonania zabiegu, a znajdujących się w Schronisku poprzez obowiązkowe znakowanie psów przyjętych do Schroniska, według poniższych zasad:

- 1) zapewnia się właścicielom psów bezpłatne elektroniczne znakowanie psa;
- 2) bezpłatne elektroniczne znakowanie przysługuje mieszkańcom Gminy, do psów stanowiących ich własność;
- 3) właściciel psa, który ma zostać poddany elektronicznemu znakowaniu (czipowaniu), składa do Urzędu Miasta Żagań wniosek. Wnioski są rozpatrywane w kolejności wpływu. Pozytywne rozpatrzenie wniosku następuje poprzez potwierdzenie złożonego wniosku podpisem przez przedstawiciela Gminy Żagań o statusie miejskim.
- 4) znakowane zwierzęta rejestrowane będą w Międzynarodowej Bazie Danych SAFE-ANIMAL.

§ 15. Zabiegi wymienione w § 8 i 9 wykonywane będą w przez lekarza weterynarii Panią Sonię Wawryniewicz prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Sonia Wawryniewicz Usługi Weterynaryjne.

Rozdział 12.

Finansowanie Programu

§ 16. 1. Koszty realizacji zadań określonych w niniejszym Programie ponosi gmina.

2. W budżecie gminy na rok 2025, zostały zapewnione środki o wysokości 202 500 zł na realizację zadań związanych z Programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt.

3. Wskazana w ust. 1 wysokość środków finansowych zostanie przeznaczona na:

- 1) odławianie bezdomnych zwierząt -6 000zł;
- 2) umieszczanie zwierząt bezdomnych w Schronisku, w tym obowiązkowa sterylizacja i kastracja, leczenie oraz poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt-158 000 zł;
- 3) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich-2 000 zł;
- 4) zapewnienie podstawowej opieki weterynaryjnej zwierzętom -17 000 zł;
- 5) usypianie ślepych miotów-1 000zł;
- 6) sterylizacja i kastracja kotów wolno żyjących -9 500 zł;
- 7) sterylizacja i kastracja zwierząt posiadających właścicieli-5 000 zł;
- 8) elektroniczne znakowanie zwierząt posiadających właścicieli- 1 500 zł;
- 9) dokarmianie kotów wolno żyjących- 2 500 zł;

Rozdział 13.
Postanowienia końcowe

§ 15. 1. Wykonawcą Programu jest Gmina Żagań o statusie miejskim.

2. Nadzór nad realizacją Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt sprawuje Burmistrz Miasta Żagań.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 1580), który zobowiązuje radę gminy do określenia w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt przygotowany został program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim w 2025 roku. Obejmuje on swoim zakresem realizację takich zadań jak: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie, 3) odławianie bezdomnych zwierząt, 4) sterylizację lub kastrację kotów wolno żyjących, 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt, 6) realizację programu elektronicznej rejestracji i identyfikacji psów, 7) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W dniu 25 marca 2025r. Rada Miasta Żagań podjęła Uchwałę nr XII/134/2025 w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim w 2025 roku. Jednakże w dniu 26 czerwca 2025r. Gmina Żagań o statusie miejskim uruchomiła własne Schronisko "PSIE TULISKO" oraz została zawarta umowa z weterynarzem na całodobową opiekę nad zwierzętami bezdomnymi co skutkuje koniecznością podjęcia nowego Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim w 2025 roku.

Zgodnie z art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt projekt programu został przesłany do zaopiniowania do: Powiatowego Lekarza Weterynarii w Żaganiu, Koła Łowieckiego "Grzywacz" w Brzeźnicy, Żagańskiego Stowarzyszenia Miłośników Zwierząt "Zwierzoluby" oraz Stowarzyszenia "Psie Tulisko" w Żaganiu.

Koło Łowieckie "Grzywacz" wydało pozytywną opinię i nie wniosło uwag do w/w programu natomiast pozostałe podmioty w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu nie wydały opinii, co uznaje się za akceptację przesłanego programu.

BURMISTRZ
Sławomir Kowal